

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Raad aanpak monumentale bomen Kasteeltuin Wijchen

Collegedatum: 3 februari 2026

Kernboodschap

In het najaar van 2025 hebben we de bomen in de kasteeltuin laten onderzoeken. Voor het behoud van de bomen zijn op korte termijn fysieke maatregelen nodig. Deze maatregelen maken een andere indeling van het terrein voor bestaande evenementen mogelijk noodzakelijk. Wij gaan in gesprek met organisaties en kijken welke consequenties de fysieke maatregelen rond de bomen hebben voor evenementen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
04-09-2014	Raadsbesluit Lijst van waardevolle bomen (Zaaknr. 14 AZ 050)
26-06-2025	Perspectiefnota Wijchen 2025 (Zaaknr. 266959)

Toelichting

Het gaat niet goed met de monumentale bomen in de kasteeltuin. Inmiddels is in januari 2026 een boom gekapt in de kasteeltuin die niet veilig behouden kon blijven. Parasitaire zwammen hadden een groot deel van het hout aangetast. Omdat deze bomen een hoge beeld- en cultuurhistorische waarde hebben is inzet op behoud belangrijk. Bij de Perspectiefnota in 2025 heeft de gemeenteraad € 35.000 uit de reserve Groen beschikbaar gesteld voor:

- a) Het uitvoeren van een onderzoek naar de groeiplaats van de bomen;
- b) De eerste fase van de extra beschermings- en herstelmaatregelen.

Dit is bedoeld om een beeld te krijgen van de huidige toestand van de bomen, wat er nodig is om ze duurzaam te behouden en welke maatregelen daarvoor op korte termijn moeten worden uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan

In oktober 2025 hebben we het rapport "Groeiplaatsonderzoek en boomadvies kasteeltuin Wijchen" ontvangen van idverde Bomendienst (zie bijlage). Daarin is geadviseerd welke maatregelen nodig zijn voor de bomen. De maatregelen gaan over het verbeteren van de groeiplaatsen, het beschermen daarvan en wat er in de komende jaren moet gebeuren.

Hieronder volgt een korte samenvatting van het rapport.

In de kasteeltuin zijn 24 bomen onderzocht. De algemene boomconditie is matig tot slecht. Slechts een klein deel van de bomen groeit nog redelijk. De belangrijkste oorzaak van de achteruitgang is de slechte kwaliteit van de groeiplaats: de bodem is verdicht,

bevat weinig organische stof en heeft te weinig voedingsstoffen. Dit komt door intensief gebruik van het terrein, historische ophogingen met puin en een te zure bodem op sommige plekken.

Om de omstandigheden voor de bomen te verbeteren gaan we het volgende doen. Op korte termijn gaan we als eerste fase hekjes rond de bomen plaatsen om de groeiplaatsen te beschermen. Daarnaast gaan we de groeiplaats verbeteren door er meer lucht en voedingsstoffen in te brengen en een mulchlaag aan te brengen. De tweede fase is dat we in het winterseizoen 2026-2027 de slechte grond gaan vervangen. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de bomen meer lucht en voeding krijgen. Tenslotte bestaat fase 3 (de beheerfase) uit het onderhoud van de groeiplaats. Inmiddels is in januari 2026 een boom gekapt in de kasteeltuin die niet veilig behouden kon worden. Parasitaire zwammen hadden een groot deel van het hout aangetast.

Gevolgen

Bomen

Zonder maatregelen zullen meerdere bomen verder achteruitgaan en uiteindelijk kunnen uitvallen door afsterven wat noodzakelijke kap tot gevolg kan hebben.

Evenementen

De maatregelen leiden tot een verandering in de inrichting van de kasteeltuin. Dit kan gevolgen hebben voor de terreinindeling van evenementen. Met organisatoren onderzoeken we welke alternatieve indelingen mogelijk zijn.

Communicatie

- Gesprekken voeren met de organisatoren over de combinatie van te nemen maatregelen voor de bomen en de geplande evenementen.
- De omwonenden van de kasteeltuin gaan we informeren over de uitvoering van de werkzaamheden.

Uitvoering of Vervolgstappen

Fase 1.

- Februari 2026; Gesprek met de organisatoren van evenementen.
- Maart 2026; Aanbrengen hekjes rond de groeiplaatsen van de bomen. Beluchten en voedingsstoffen in de groeiplaatsen brengen en het aanbrengen van een mulchlaag.

Fase 2.

- Winterseizoen 2026-2027; vervangen van de slechte grond.

Fase 3.

- Vanaf 2027, na de uitvoering van fase 2; Onderhoud en beheer van de groeiplaatsen van de bomen.

Financiële gevolgen

Het budget van € 35.000 dat beschikbaar was gesteld uit de reserve Groen bestond uit een globale verdeling van € 15.000 voor het onderzoek en adviesrapport en € 20.000 voor het uitvoeren van de eerste maatregelen aan de groeiplaatsen van de bomen. Deze bedragen zijn voldoende om de kosten te kunnen dekken. Er zit verder geen ruimte in om ook werkzaamheden voor de volgende fases (2 en 3) te kunnen uitvoeren.

Voor de fases 2 en 3 vragen we bij de Perspectiefnota 2026 financiële middelen aan.

Openbaar

Zaaknummer: Z/25/322082

Geheimhouding

Niet van toepassing

Bijlage

1. Groeiplaatsonderzoek en boomadvies kasteeltuin Wijchen, idverde Bomendienst Apeldoorn, 30 oktober 2025.